

TĚM, Z JEJICHŽ KRVE A UTRPENÍ ZRODILA SE SVOBODA.

27. dubna si naše obec připomněla významné výročí. Svoboda, která přišla před 65 roky, byla zaplácena i životy patnácti našich spoluobčanů. Stálou vzpomínkou na tyto válečné události je nám památník obětem 2. světové války.

Mezi jmény partyzánů, příslušníků národního odboje i řadových občanů je i jméno Vojtěcha Lukaščíka – parašutisty. Je účastníkem jednoho ze tří hlavních proudů národního protifašistického odboje, který měl spojení se zahraničím. Jaké měl tento druh odboje poslání?

Výsadkové skupiny, vycvičené v Anglii, byly v letech 1941 – 1945 nasazeny na území českých zemí, aby plnily úkoly spojené s odbojovou činností a jedním z hlavních jejich prostředků bylo organizování a provádění sabotáží.

Stejné poslání měl i des. **Vojtěch Lukaščík**. Z historických pramenů se o něm dovídáme.

Večer 28. dubna 1942 nastoupili do připraveného letadla v doprovodu npor. Hrubce, npor. Václav Kindl, čet. Bohuslav Grabovský a des. Vojtěch Lukaščík. Jejich úkolem bylo zničit nebo poškodit tankové nádrže rafinérie v Kolíně. Jejich poslání bylo kryto názvem INTRANSITIVE.

Po půlnoci se dostali na území protektorátu a zakrátko i do oblasti mezi osadami Padrť a Věšín. Když letci dali pokyn k seskoku, všichni rychle opustili letadlo. Společně s INTRANSITIVE seskočili i rt. Ludvík Cupal a rt. Jaroslav Švarc, jejichž poslání bylo kryto názvem TIN. Cupal při přistání dopadl na pařez, utrpěl vnitřní zranění a silně si poranil nohu.

Za pomoci Lukaščíka se dostal z místa seskoku a po provizorním ošetření se oba po krátkém pobytu v Plzni rozhodli odcestovat na Moravu, kde měli nalézt pomoc. Odjeli do Brna a odtud se vydali k Cupalovým příbuzným do Veselí nad Moravou. Cupal pak našel dobrý úkryt v cihelně na Velehradě. Lukaščík krycím jménem Vojtěch Bříza se po krátkém pobytu na Moravě rozjel na smlouvanou adresu do Bernartic, kde se setkal s Grabovským. Krátkou dobu zde zůstal. V Bernarticích však došlo k zatýkání gestapem. Po tomto zatýkání se skupina rozpadla a Lukaščík se vrátil na Moravu.

Následně se pak Cupalovi podařilo obnovit s Lukaščíkem spojení. Oba kamarádi se sešli na Velehradě, hovořili o svých dalších perspektivách a rozhodli se pokračovat v sabotážní činnosti. Chtěli se zaměřit hlavně na železnici. K tomu však nezbytně potřebovali výbušniny. Ty měly být zakopány v lese u Věšína, kde je po seskoku ukryli, ale spojka již na uvedeném místě nic nenašla.

Nezbývalo, než si výbušniny opatřit jiným způsobem. Podařilo se to v poměrně krátké době. Strýc L. Remešové, se kterou se Lukaščík seznámil, měl před válkou v provozu lom a po jeho zastavení mu nějaké výbušniny zbyly. Koncem srpna je dal Lukaščíkovi.

Oba parašutisté 18. září 1942 provedli neúspěšný pokus o vyhození trati mezi Polešovicemi a Nedakonicemi blízko Uherského Hradiště. Nálož totiž byla nalezena a odstraněna ještě před explozí.

Je třeba dodat, že pražská řídicí úřadovna gestapa měla již od roku 1942 evidenční karty parašutistů, mezi nimi i Lukaščíka. Stejná řídicí úřadovna gestapa byla zřízena i v Brně. Její pozornost v té době upoutal neúspěšný pokus o vyhození železniční trati u Uherského Hradiště. Hledalo pachatele této akce, a proto se zaměřilo na tuto oblast. Gestapáci netušili, že pachateli jsou parašutisté Cupal a Lukaščík.

Po heydrichiádě se oba parašutisté již cítili docela bezpeční a přestali být opatrní. A tak se udavačům podařilo vypátrat, že Lukaščík žije u Remešových v Jankovicích. Přispěla k tomu i jeho neopatrnost.

Gestapáci se do Jankovic okamžitě vypravili. Dorazili tam pozdě večer. Zastavili se nejprve u starosty a ten jim musel ukázat dům Remešových. Obklíčili ho a část jich vtrhla dovnitř. Při první zběžné prohlídce v domě nikoho nenašli. Teprve při podrobnějším průzkumu jednotlivých místností našli papírovou stěnu s dřevěným rámem, za níž byl parašutista ukryt. Lukaščík neměl z úkrytu žádný nouzový východ a navíc bohužel právě spal. Vzbudil se, až když na něj gestapák Supparitsch posvítíl baterkou, a na výzvu dal ruce vzhůru. Další rozkaz zněl, aby vyšel ven, ale to bylo s rukama nad hlavou těžko proveditelné. A tak mu šel gestapák Lindenthal pomoci. Sotva se přiblížil, vytrhl Lukaščík z úkrytu pod polštářem pistoli a vystřelil, bohužel však cíl minul. Výstřely z pistolí gestapáků byly přesnější. Jedna zasáhla parašutistu do hlavy a druhá do prsou. Obě byly smrtelné. K této události došlo 8. ledna 1943.

Po skončení války celý případ znovu ověřovala vyšetřující komise Okresního Národního výboru ve Zlíně a dne 25. září 1945 vydala následující doklad.

Potvrzení.

Vyšetřující komise Okresního Národního výboru ve Zlíně potvrzuje, že dle výsledku Rembranda Lindenthala, (bývalého člena gestapa ve Zlíně) provedeného dne 29. srpna 1945 ve Zlíně na zdejší Vyš. komisi byl Lindenthalem, Hansem Suparitschem a Jiřím Frankenhauserem (všichni členové gestapa) počátkem ledna 1943 v Jankovicích v úkrytu, v domě Josefa Remeše, při přepadení zastřelen Vojtěch Lukaščík, nar. 11. 7. 1921 v Chropyni a druhého dne pak jeho mrtvola odvezena na prosekturu do nemocnice sv. Anny v Brně.

Toto potvrzení vydává se Janu Kočvarovi, bytem Popovice č. 275, nevlastnímu otci V. Lukaščíka, k hlášení o utrpených škodách (při vězení a pod.), během okupace.

Je třeba ještě dodat, že celá rodina Remešova byla zatčena a výsledky postupně odhalovaly další spolupracovníky mrtvého parašutisty.

Každá událost v sobě skrývá i tu lidskou stránku. Abychom mohli Vojtěcha Lukaščíka v daných situacích lépe poznat, musíme se vrátit na úplný začátek jeho životní cesty.

*- pokračování příště
připravil Zd. Kočíř*